

W Szachownicy zagościł spokój

2016-10-05

23 września 2016 r. górnicy ostatecznie zakończyli prace związane z zabezpieczeniem stropów dwóch otworów jaskiniowych Szachownicy. Zadanie jakie postawiono przed specjalistami wymagało niebywałej ostrożności. Jak wykazały bowiem badania, wykonane na potrzeby opracowania projektu technicznego zabezpieczeń, oba obiekty były silnie zeszczielinowane, a przebywanie w nich wyjątkowo niebezpieczne. Ostatnie spotkania w szerszym gronie były okazją do podziękowań, szczególnie dla tych, którzy wykonali najcięższą i najbardziej niebezpieczną pracę. Koniec ciężkich prac w obiekcie nie oznacza jednak końca realizacji projektu. Jednym z zobowiązań beneficjentów projektów finansowanych z Europejskiego funduszu LIFE + jest dzielenie się doświadczeniami z przebiegu prac. Dlatego w najbliższym czasie o efektach projektu i skarbie przyrodniczym gminy Lipie będzie można posłuchać na szeregu konferencji naukowych, także o charakterze międzynarodowym.

Jaskinia Szachownica, będąca jednocześnie rezerwatem przyrody oraz obszarem chronionym w ramach Sieci Natura 2000, jest schronieniem dla wielu cennych gatunków nietoperzy. Pod koniec prowadzonych prac górniczych, obserwować można było kulminacją tzw. [swarmingu, to znaczy zjawiska zwiększonej aktywności nietoperzy w otworach zimowisk](#), występującego wczesną wiosną i jesienią. Im bliżej zimy, tym więcej skrzydlatych lokatorów będzie się w niej pojawiać, a już w listopadzie rozpocznie się czas ich zimowej hibernacji. Warto wiedzieć, że niepokojenie nietoperzy w tym czasie, jest dla nich poważnym zagrożeniem. Przypadkowe wybudzenie odbywa się zawsze kosztem utraty tłuszczu, który podczas snu wystarczyłby na wiele dni. Częste budzenie oznacza najczęściej śmierć zwierzęcia.

Trzeba też pamiętać, że Szachownica jest częścią obszaru chronionego, który nie jest udostępniony do ruchu turystycznego. W związku z tym, osoby nie posiadające wymaganych prawem zezwoleń, nie mają do niej wstępu. Umyślne naruszenie obowiązującego zakazu, grozi karą grzywny lub aresztu. Co istotne, celem zrealizowanych w ramach projektu prac, nie było umożliwienie udostępnienia obiektu jaskiniowego zwiedzającym, a zachowanie istotnego miejsca występowania nietoperzy oraz odpowiednich warunków siedliskowych dla tych zwierząt. Efektem projektu jest jedynie wzmocnienie stropu. Ze względu na strukturę górotworu oraz obserwowane obecnie, a także przewidywane w przyszłości, obrywy dużych bloków skalnych, przebywanie w Jaskini Szachownica wciąż jest bardzo niebezpieczne.

Niemniej jednak, ze względu na duże zainteresowanie społeczne, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach rozpoczęła prace nad częściowym udostępnieniem rezerwatu Szachownica. W ramach tych prac planowane jest utworzenie na jego terenie punktu edukacyjnego, a także przeprowadzenie spotkań z mieszkańcami gminy. W ich trakcie będzie mowa o tym, dlaczego jaskinia jest tak cenna z punktu widzenia ochrony przyrody. Uczestnicy będą także informowani o niebezpieczeństwie, jakie niesie ze sobą wstęp do obiektu. Szczegółowe informacje o planowanych spotkaniach zamieszczane będą na bieżąco [na stronie projektu](#).

